

Lipca Dziennik
N° 29.

DZIENNIK

DEPARTAMENTOWY RADOMSKI.

W RADOMIU DNIA 17. LIPCA ROKU 1814.

REGULAMIN SOLNY

Od dnia 1 Kwietnia 1814 poczynaiący się.

Rada Najwyższa tenczasowa Xięstwa Warszawskiego.

Wszystkie wiozowane kwitem do miejsca przeznaczenia przychozące, kwit ten miejscowemu Pisarzowi solnemu oddany być ma, a pisarz osłateczną rewizyą soli zrobwszy, sol do składu lub magazynu złożyć dozwoili i kwit dla dalszey swey legitymacyi u siebie zachowa, gdyby Pisarz solny tego magazynu, do ktorego sol na skład przeznaczona przybyła, więcej soli przy rewizyi znalazł niżeli na kwicie wyrażono, soli tej więcej znalezioney konfiskata nastąpi, i rapport właściwemu Dyrektorowi zrobi który według przepisow o defraudantach, posłepowanie Inspektorowi Wydziałowemu wkaże. — Gdyby kto z solą z traktu w kwicie przepisanego zboczył lub sol po drodze przedawał, z tym iak z defraudantem postąpiono będzie.

§ 12. Wszyscy Spekulaney solą wolno handlujący, po wydaniu ninieyszego urzędzenia sol do Xięstwa Warszawskiego sprowadzający, zapasy swey soli składać tylko będą mogli w obrębach tych Miał i Wsiow, gdzie magazyny Entreprenerskie znajdu-

ią się; obranie jednak dogodności sprowadzenia i założenia składu właścicielom prywatnym soli została wia sie i tam pod własnym dozorem a pod kontrolą Oficjalistów Skarbowych. Według własnej ceny od siebie ustanowionej przedawać mogą być także - transportem przybywającym przez Dziennik Departamentowy ogłaszać mają, miesięcznie przedawanie za niższą cenę jak Dziennikiem ogłoszona zawsze wolne, podwyższanie jednak zabrania się, — ktoby zaś przeciwnie sol do innych miejsc wprowadzał lub ją w innych miejscach przedawał, karze konfiskaty soli i ołtrości wszelkich przepisów w tej mierze postanowionych ulegnie. —

ad C.

§ 13. Nie wolno będzie nikomu po dniu 1 Czerwca r. b. 1814 soli złożonej w magazynach lub na składach, z miejsca na miejsce dla zrobienia spekulacyi przeprowadzać, lecz ta częściowo w miejscu przedawana być ma. —

§ 14. Wszelka Entreprenerska sol w magazynach i prywatna na składach w obrębach Miast i Wsiow gdzie magazyny Entreprenerskie znajdują się, według powyższych przepisów zlokowana, została pod dozorem Oficjalistów Skarbowych z tą tylko różnicą, iż sol Entreprenerska została w ręku Pisarza magazynowego, a zaś prywatna na wolny handel przeznaczona, została pod zawiadywaniem właściciela soli, względem jednak obydwóch rodzajów soli, Pisarze będą dawać baczność aby sol była waga przyzwrotną Konsumentom przedawana, aby też sol nie była z ziemią, śmieciami, i inne nieczystościami mieszana, wodą nie kropioną, lub beczki dla utrzymania wagi obręczami, i kamieniami, albo czym innym nie doładowywane. —

§ 15. Aby w magazynach Entreprenerskich sol ceną od Rządu ustanowioną (z wolnością jednak iey znizenia podług okoliczności) przedawana była publiczności, aby wyderkańcy pod tytułem spisne, wpisne, kwitowe, na wartość, bednarza lub floza i inne ni rozliczne ni wyrazami okrytych, od przeze dziających dla kupna soli nie wymagano, i przyjeżdżających dla kupna soli z widokiem minij godziwych nad godzin trzy nie zatrzymywano, a w przypadku doświadczenia tego natychmiast Zwierzchności swej donosić Pisarzom solnych będzie obowiązkiem, wykraczający przeciwko §§ 14 i 15

karą ponoszenia kosztów i wynadgrózenia szkód ukarani będą; oprócz tego na karę extraordinaryną powściągniącą nadużycia wskazani zostaną. —

§ 16 Entrepreneur przy przedawaniu soli ma, brać monete taką iaka tylko w kraju kurs ma i w podatkach przyjmowana będzie, byle nie w papierach. — Prywatnemu zaś wolno będzie i cenę soli według upodobania stanowiąc i gatunku monety podobną jego woli żądać, stosownie do tabeli Ewaluacyjnych przez Dyrekcją Miastierstwa Skarbu publikowanych. —

§ 17 Wszelka sól prywatna i Entrepreneurka w magazynach i na składach złożona, przez pisarzy miejscowych w miejscu dotychczasowego plombowania, ma być piętnowana na beczkach, inaczej nie wolno nikomu beczki soli bez piętnowania przedać: ten sposób zapewni od defraudacyow gdy beczki opłacone do Skarbu od defraudowanych przy rewizjach łatwo rozpoznawane być mogą, koszt zrobienia ślepla do piętnowania reguluje się do Entrepreneurera, a koszt cechowania ściąga się do właściciela soli, koszt przecież ten cechowania na każdéj beczce mniej lub więcej wagi tuzymiającej, nad ieden grosz polski wyższy być nie powinien.

§ 18 Ktokolwiek sól z magazynu entrepreneurkiego lub prywatnego spekulacyjnego składu kupi, i dalej ją z miejsca wywozi lub w miejscu samém na konsumpcyę używa, powinien mieć od Pisarza magazynowego zaświadczenie, z którego miejsca sól kupił? gdyby tym nie wylegitymował się, sól pomimo piętnowania beczki za defraudowaną uważana będzie. — Szykarze solni w książki swe sól zapisaną mieć powinni, tak iak to w czasie trwania monopolium zachowane było, koszt książki i kwitów entrepreneur zaopatrzy i pieniądze za przedane książki po złotym i za sztukę od Szykarzów tych książek potrzebujących, przez Oficjalistów Skarbowych pobierane, byż mają przesyłane do Kass Departamentowych, a Entrepreneurowi podług obrachunku i koszt na drukowanie książek łożony za sztukę po groszy dziesięć ze Skarbu wynadgródzono będzie, z fundusza wyprzedania tychże książek w magazynach. Wydawanie i przedawanie książek tym odmawia się, którzy kongressy szynków solą udzielony sobie nie o-

każą. Kwity zaś zaświadczające kupno soli na własną potrzebę, bez płatnie wydawane będą.

§ 19 Urzędy Konsumpcyjne transporta soli prowadzonej z kwitami z komory udzielone ni konfrontować będą mogli, z tym wszystkim ważyć iey z słazków lub fut wyładowywać nie będą, szynkarzów zaś solnych w mieyscu po Miaslach i Miaszczkach podług exystujących przepisow monopolicznych kontrolować mają —

§ 20 Nikomu prywatnemu z magazynów Entreprenerskich na jeden raz nad 60 centnarów soli kupić nie wolno i przedawaną więccy nie będzie. — Spekulantom ier duak wolność przedawania naywiększemi partjami nie ogranicza się; z tym wszystkim —

§ 21 Zapobiegając szerzeniu się dowiepnym wybiegom Spekulantów, postanawia się, iż gdyby spekulanci przez wykupienie soli w magazynach entreprenerskich tak swoj projekta układać mieli, że ią drogo potym przedawać będą mogli, na ten przypadek ta reguła za nie odnienne prawidło służyć będzie. — Spekulantom solą handlującym nazywa się ten tylko, kto ią na wolny handel z zagranicy do kraju sprowadził, i temu wolno iest z solą przez siebie sprowadzoną według upodobania postępować, nie wolno mu iednak samemu przez siebie lub przez subordynowane do tego osoby soli z magazynów entreprenerskich dla powiększenia swych widoków wykupować, prywatnym mieszkańcom kraju na własną potrzebę i szynkarzom koncessyonowanym nad 60 centnarów w składach soli zakupionej czyli to z wolnego handlu czyli od Entreprenera więccy mieć niegodzi się, a gdyby to komu dowiedziono było, temu nie tylko sol wszytka skonfiskowana będzie, ale nadto sam osobicie po ukaranie Policji poprawczy jak ko szkodliwy oszukaniec oddany będzie —

§ 22 Przedawanie soli nikomu z mieszkańców krajowych z ktorego bądź Departamentu ten będzie, w żadnym magazynie Entreprenerskim odmowionym bydź nie może —

§ 23 Prefektów będzie obowiązkiem zedyktować ułożyć taxę soli dla Mias i miaszczek, iak ta na wagę i miarę przez szynkarzy koncessyonowanych publiczności przedawana bydź ma, ułożenie téj taxy zależy. —

- a) Na cenie najbliższego magazynu od Miasta i Miasteczka położonego dla Entreprenera doprzedaży uflanowinicy. —
- b) Na kosztach transportu których proporcya tak zastosowana być powinna, jak szynkarz solny od miejsca magazynu najbliższego do Miasta lub Miasteczka sprowadzenie soli nayanicy opłacić może, i do tego
- c) Ładunek na jednego konia najmniej 6 centnarów rachowany być powinien; bez wymowki złej lub dobrej drogi, jego bowiem jest obowiązkiem wczasie dobrej drogi w potrzebną ilość soli dostatecznie zaopatrzyć się; w ostateczku.
- d) Na przyrachowaniu do tego 15 procentów za zysk i fatygę dla szynkarza należących.

Wszystkie gatunki kosztów zrachowane na jeden centnar a podzielone na 110 funtów Berlińskich, okażą po czemu (funt a z funtów uproporcjonowanie na kwartę leka ko nasypaną) sól przedawać się powinna. Pospieszenie ułożenie taxy soli wielki wpływ mieć będzie na dogodność publiczności, z tego więc względu zaleca się WW. Prefektom, aby to jak narychleby swym podwładnym dopełnić polecili i przed 1 Czerwca r. b. 1814 dokładne rapporta podług wykazu schemmatu I Ministerio Skarba przez respective WW. Prefektów w ogólnych sporządzonych tabellach nie zawodnie nadesłane być powinny, kładąc za razem na nie dopełniających tey powinności złotych 110 kary, kto opóźnienia stanie się przyczyną. —

§ 24 Zalecą WW. Prefekci swym podwładnym dopilnowanie, aby szynkarze solni w Miastach i w Miasteczkach nadużyciów z solą nie robili, wodą iey nie kropili; piasku, ziemi, i mąki dla utrzymania wagi lub miary nie mieszali, i podług żądania kupującego na wagę lub miarę sól ceną przez taxę uproporcjonowaną, sprawiedliwą miarą lub wagą przedawali. — Za nadużycia tego rodzaju włożą odpowiedzialność szczególniejszą Burmistrzom miast, w miasteczek którzy z Urzędów swych i osób za wszelkie spełniane nieprzyzwoitości, iako złemu, podlegający i do nie porządku pomimo ułożone usiłowania przyczyniający się, ukaraniu podlegać będą.

§ 25 Wszystkie przepisy względem szynkarzy solnych Koncessyonowanych za czas trwającego monopolium ustanowione, znikowują się w swej mocy, takdalec że iak Szynkarzom na beczki soli przedawać nie wolno, tak nikomu przez szynkarzy solnych na kwarty i funty teyże soli szynkować dozwolonym być nie może — Szynkarzami koncessyonowanymi nazywają się ci, którzy do przedawania cząstkowego soli od Prefektów koncessyje udzielone mają. —

§ 26 Wszyscy mieszkańcy kraju, którym sól na własną potrzebę w kwocie 10 centnarów w myśl § 5 tego regulaminu wprowadzać dozwolono, po odhytej rewizyi na granicy, równie iak i inni sól na handel prowadzący kwit na komorze otrzy mają, którym traktem wskazanym do miejsca przeznaczenia udając się, kwit takowy po drodze Urzędowi Konsunpcyjnym do wizowania podawać mają, a zprowadziwszy ią do domu własnego dalszym kontroliom nie ulegają, chyba w ten czas, gdyby przeciwko nim większość posiadanych zapasów doniesienie zrobione było i w przypadku przekonania ich o rzeczywistości doniesienia, równie z innymi postanowionym przepisom podlegają.

§ 27 Wszystkie przepisy i kary względem defraudantów i malwersantów dawniey postanowione co do soli (gdyby w którym przypadku tu ominione zaślaly) rozciągane będą —

§ 28 Ktołykolwiek defraudacją lub malwersacją albo nie dopełnieniem przepisów względem soli dawniey i teraz ustanowionych doniosł, ten $\frac{1}{2}$ część wartości obiektu doniesionego w nadgodzie otrzyma. — Każdemu z nawet Officialście wolno być donoszącym i równie nadgrody iak inni spodziewać się może, gdy doniesienie urzędelnym będzie. — Gdyby donoszący tego żądał, nazwisko jego zataionym będzie. — Officialstów zaś gdyby chcieli być donoszącymi, ostrzega się aby z chęci zysku nie robili nie potrzebnych zatrudzeń, lub własne obowiązki dopełnienie zaniedbawszy, potem donoszącymi nie stali się, gdyż w takim przypadku, iak z jedney strony nadgodzonymi będą, tak z drugiey ukaranium podlegając, do zasłużonoy zagrody przy rozciągnienu ryguru przepisów straciłiby prawo — i w ostatku —

§ 29. Gdzie dawnych przepisów względem soli nie dostate, dzisiejszy regulaminu
 miejsce ich zastąpi, a gdzieby w regulaminie niniejszym reguł zabrakło, do tego da-
 nie monopoliczne ustawy zastosowane być mają. —

§ 30. Każdy Officialista Celny, Solny, Konsumpcyjny, Administracyjny, i Poli-
 tyczny, nad dokonaniem i zachowaniem niniejszych Ustaw solnych, tak iak powinność
 służbowa i obowiązek przysięgi wykonanej po nim wyciągaia, czuwać powinien, do-
 wiadziony najmniejszy pozór nierzetelności rozmyslnie, z niedbalstwa, lub z nieznaio-
 mości przepisów popelniony, do wywiązania się z winy nie będzie mu pomocnym, i o-
 wszem nie tylko posadę swą utraci i po kary gdzie należy odesłaniem zostanie, ale i do-
 szkody zrządzone z majątku jego i kaucji poszukiwane będą. —

§ 31. Officialisci Celni stosując się najmocniey do dawnych i niniejszych prze-
 pisów, nie wpuszczą nikomu soli do kraju, kto wyraźnego nie będzie miał paszportu,
 wiele soli i przez którą komorę wprowadzić mu dozwolono, i gdyby nawet opłatę od
 soli postanowionego podatku pobrali, i ten do Skarbu oddali, iednak za wpuszczenie
 soli które im wyraźnie dozwolone nie było, karze podlegaią. — Przepisy tak dawne
 jak w niniejszym regulaminie domieszczone, wskazią im jasne prawidła iak względem
 soli do kraju wchodzący postępować mają, najmniejsze w tym względzie uchybienie,
 albo ich nieznaioność służby, albo wzgląd na własny interes stanowiące, dowodzić bę-
 dzie, a zatym równie karze podlegaią. — Dla tego deklaracye czytte od prowadzących
 soli porządny zapisaniem odbytey rewizyi utrzymywać mają, nigdy iednak makulo-
 wane albo nie w porządku przepisany przyjęte nie będą, do czego im się załącza
 schemat sub II — Po expedycji soli na granicy winni są deklaracye od prowadzą-
 cych soli zaciągnąć w rejestr z temi samez słami, iak im to wskazano schemat III —
 Nie mniając zwyczajnego dziennika i ogólney dziennicy sumbowaney percepty. Zarząd-
 nie wszystkie odnawny z deklaracyi i rewizyi notować powinni w rejestrze, iak to na
 schemacie wyżej wytkniętym widzimy. — Deklaracye odebranych
 czytte zachować mają i one p zy rejestrach kwartalnych własney Dyrekcyi odesłać po-
 winni. Depozyta swo kazdego miesiąca Dyrektorom Skarbu respective własnego Depar-
 tamentu przysyłać od dnia 1. Marca 1. t. układać będą i przysyłać tak, iak to ich rap-

porta zawsze abszlusowanych regestrów summy od 1 każdego miesiąca do 27 w sobie mieściły i takowe najdaley do dnia 3 następnego miesiąca w Dyrekcyach odbierane być mogły, do czego schemmat IV załącza się. — Za uchybienie podania raportu za pierwszym razem Oficjalista ukarany będzie karą pieniężną zł. 30 za drugim razem zł. 60 a za trzecim oddaleniem z służby jako nie zdalny. — Ze nie zawsze zdarzyć się zwykło, iż wiołość soli umieszczona na paszporcie razem wprowadzona bywa, przeto wiele a conto paszportu wprowadzono będzie za każdym razem, komora na paszporcie tyle zapisać, a gdy już całe quantum soli wprowadzone będzie, paszport odbierze i do Dyrekcyi prześle. —

§ 32 Wszystkie Urzędy Konsumpcyjne przez ich Miasta lub Miasteczka przechodzące transporta soli z kwitem celnym konfrontować będą, wyładowywać iednak ię z statków ani wozów nie mają: więcej czuwać będą, czyli przy soli inny towar iak nie znajduje się, po konfrontacyi kwit wizować obowiązani; tychże Urzędów będzie obowiązkiem rewizy Szynkarzy solnych robić i w każdym razie do Dyrektorów swych ich odnosić się.

Dalszy ciąg Regulaminu w następującym Numerze.

DODATEK